

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 192.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e53220/facsimile.pdf> (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

gjøre det til et Nødvendighed eller Udfordring, at Højtliggendet
Kortilgaae varer i andre Hænder, og derom vil Rigsforsamlingen
og høje Højtligg. entholde Videt, naar man vedvarende stiller
et direkte Sprengmaal og ikke blive haandte ved det personlige. Jeg
har heller altid set et reelt personligt Sprengmaal gjorte til Hov-
vedfægt i en constitutionel Stat. Det, som jeg gører til Spreng-
maal i vores Interpellation, er, hvad betydning der er til en Ministerstat,
thi det kan aldrig være af Bligslighed, om den Enke eller den Mand, Peer
eller Pouls, træder ind i Cabinetet, naar det kan var for at for-
sigte det selvsamme Sjofren fra det udlige Ministeriet. Det vil-
lige Punkt er Landets Stilling og om der i den er foregaaet san-
danne Forhandlinger, som hulde gjore det nødvendigt at faste andre
Mænd i Stalden for Bevillingen af Landets Anliggender. Det er
ikke, ikke paa et fæligh Mænd vil gribe ind i Borboldene, men
som særlig rettet Det paa Personerne. Det følger overhovedet
af min Opfattelse af det constitutionelle Statsstil, at man skal
trænge, men omage, at de da vilde træde adant frem, og
endog hvem de varre interpellere, gøre dem for deres foranled-
ninde.

Krieger: Hvorvidt andre Medlemmer ville fålle andre Spreng-
maal end de, som jeg har hillet, vedføner jeg ikke, derommed ned-
fommer det mig at syde, hvorfor jeg har hillet det af mig frem-
satte Sprengmaal, og hvorfor jeg mener, at det ikke for Højtligg
bliver andre end flere. Min Grund er ganske simpelt folgende.
Jeg troer, at højtligg man under den Situation, som for Højtligg er
tilstede, ikke paa et fæligh Mænd vil gribe ind i Borboldene, men
som særlig rettet Det paa Personerne. Det følger overhovedet
af min Opfattelse af det constitutionelle Statsstil, at man skal
trænge Personerne som Representanter for de Ministerier, hvemom der
hjemmes, at man desfor væsentlig der skal Personerne frem, som
dem, der bare visse Anfæster, som Forhandlingen Vorum for-
nemmelig, man varer rettet for eller imod Personerne og det af den
simple Grund, at enhver Borboldesregel ingenude kan inddrage
under Forhandlingsens Discussion, nærmest hvor det ikke er Spreng-
maal om den Højtliggning, men om det Tilsammen. Ved at over-
veje vor nuværende Stilling i Europa vil man let kunne gjøre
sig det klart, at man ikke i denne Forhandling, uden at gjøre
den til Rigeting, kan inddrage Discussionen om Sprengmaal,
om hvilke der dog i Højtliggning man tages en Beslutning. Under
sædanne Borbolds forfølger det mig, at det, som en
Rigshofstælling kan gjøre, naar den ikke vil gøre ud over en con-
stitutionelle Grundtvig, er formenneligt fun af forst Det paa Pers-
sonerne. Hvis man alltsom mener, at nogle Mænd, som nu ere eller
siden kunne blive Ministerier, kunne vente Tildil, eller i alt fald ikke
fortjene den Tildil, al man ikke vil betro dem Landets Spreng-
maal, da der man underhålte disse Mænd. Jeg taler ikke her om at yde
nogen bland Tildil; i en constitutionel Stat man enhver Tildil fra
Rigshofstællingen Side vil være parret med en vid Möjlighed; udeinde-
get, ubegyndset Tildil hører ikke hjemme der, men i en constitutionel
Stat er det Tildil, naar man ikke vilst Möjlighed i Højtliggningen.
Rost man derimod mener, at de Mænd, der hidtil harde ved Rostet,
ikke kunne have været fremtidige Borbolds, som Landets Peer
og Borbolds kræver det, da der man reise sig mod disse Mænd, men
ikke der man stiller til Möjlighedsretten imod dem under Formen af
en direkte Bevilling om Borbolds, hvormen Forhandlingen ikke umiddel-
bart der roge nogen Beslutning. Det er Grunden, hvorfor jeg troer,
at det under nærmestende Borbolds — jeg tal ikke vidste mig nærmere
om denne Borbolds Realitet — ikke lader sig gøre, nu at tale om Landet end
Personer. Sjofren af constitutionelle End hos os er i min høje Opfattelse,
tan det dog ikke mistindes, at Personerne have en betydningfuld
Charakter, det kan joaltes ikke benægties, at det har sin høje Be-
tydning, til hvem det overdragtes at danne et nyt Ministerium, hold
det befaacende fratræder. Man har da Regnet at holde sig til, men
som en lammende og forberedt Mænd at gribe ind udover Forhand-
lingsens Nødvendighed og Pligt. Dervor troer jeg, at det er deslet
constitutionelt at holde sig til det personlige Sprengmaal. Den Tid

fan komme, da man kan gøre ud over dette bønde med Højtligg til
den Borbolds og Rostiden; men om dette Højtligg er samme, hvem
fan der varer nærmestende Meninger. Jeg har troet, at det for Tiden
maa være Pligt, alene at holde sig til den personlige Side af Sagen
i den Borbolds, jeg har tilladt mig at udtale.

Grundtvig: Det er blevet besvaret af, han arbede Rigsdags-
mand for Kjøge (Krieger), at man i constitutionelle Staer alene
kunde faste Det paa Personer, og ikke blot paa Højtliggelse eller Bor-
boldsregler. Det er kun en constitutionel Stat, som jeg hører
noget nærmere til; men det er også den, der af Rigeting hører
mech til det constitutionelle Lov, der er England, og der er vi, at
der er netop Det: Borboldsregler og ikke Personer". Hvad nærmest
Sprengmaal og nærmestende Højtligg angører, da hulde jeg
troet, at, som af det længstvalgte Medlem, der nu salte, et udhører,
det maa være rigtigt for Landet og Højtlig, fordeligst rigtigt i dette
Højtlig, da en Ministerstats sundhedspligt er inddrættet, at erføre,
hvad det er, hvoren der hører fra ulige Meninger i Ministeriet
eller mellem Ministerien og Ministerierne, som gjore det nødvendigt, at
et Ministerstue enten gører eller for endet findes Sit. Jeg mener,
at det vilde være en befærdelig Borboldsregel eller en be-
færdelig Beslutning, desfor Regnet af, so vilde høje, at der var Intet i
den nærmestende Borbolds, vi kunne nærmere, der var af langt høje Bligslig
hed end nogen Person. Jeg mener, at der i Danmarks Stilling for
Højtligg, involvet i en lønfarlig Krig mod Østerreit Østerrikt
Danmark, hanet og træuet paa det Højtlig der, hvor Danmarks
Konge endnu nærom som Herre; jeg mener, at der i denne Stilling
er Regnet, som man ikke engher Danmarksand ikke at se paa Personer,
men forførtile, hvilket er nærligstlig forvundne med den høje Stilling
den fæligh Stilling, hvori Riget befinder sig, og faaledes, for at røgt
en højere Højtlig, hvori Riget befinder sig, som nu altsom hulde mig ind at frighe
for at nærmere, så jeg tager den befærdelig Baadehånd, denne
Baadehånd fra Danmarks Side, medens det er overhovedt vores
Hjælper ved Det og Gyrring paa det Højtlig et franske og forhåndne
Maa højt Danck nærom son. Jeg mener, at det vilde være for-
dansklig, om nogen Danmarksand hulde frighe for at røle derom, om
den fæligh Baadehånd, den grædig Tildil, hvori Danmark
befinder sig, løsflig tiligg fortid den glæder Landets Grundtvig, —
frighe for at høje, at det er dette, som alle Danmarksand mener, at her er
Sprengmaal om; at det er det, der har forvarsaet Ministeriet; thi det,
det kommer nu paa, er, om Landet har Interesse og holder Delelagelse for
Ministeriet, ikke om den ene eller den anden Person faaer Minister-
navn, men et kommer til at finde paa Ministeriet, og behøver de
sædanne Forhændinger. Det er det, der man være det Højtligende, om
vi højt et Ministerium, som ikke længere formenter at kunne gennem-
sætte, hvad højt det og højt Højtlig have erklæret at vilde, nemlig med
Danmarks høje Kraft at kompe det egentlige og løsflig Det i
Herrungdommenne, højt Kongen fuld Rædsel over Slesvig og
frelle vores kæmpe Hæder fra den dyre Borboldslande, fra den grædig
Tildil, hvori de fremfor alt ved Baadehånden ere høje, og
højt Omfang, altsom forførtile om Personer — thi dette maa
ogsaa konfiskeres —, og Rigshofstællingen har god Grund, ja Borbolds
tillid til at fægt konfiskeres, om Rigstællingen er i sin fulde og rigtige
Borbolds regler ej. Dernæst er jeg også overbevist om, at vi i
dette Højtlig ikke kunne forvirre os Meningen med øler Grunden til
en mulig Ministerforværling, fordi vi først, naar denne Kraft er
øigteret si, hvilke de ikke er Hæder og Margrethe, nærmest ventet, at
om der er bannet et nyt Ministerium, eller om det, der nu behøver,
har desti sig faaledes, at en Deel af dem Medlemmer er trættet ud,
og de forst kunne si forvirre os Grunden, hvorfor det hele Minister-
ium eller en Deel deraf er afstraddt. I dette Højtlig kan der ikke